

Mig langar að gera athugasemdir við fyrirhuguðum virkjanaframkvæmdum “Hvammsvirkjum” í Þjórsárdalnum. Ástæður þess eru:

Hvammsvirkjunin er sú eina virkjun á Íslandi sem reist verður svona nálægt byggðin. Þéttbýli í Árnes er í innan við 6 km fjarlægð frá lónstæðinu. Íbúar og ferðamenn muna greinilega finna fyrir afleiðingar.

Framkvæmdir eyðileggja sjensinn fyrir uppbyggingu í dalnum, því fylgir rask, ryk og hávaði. Lífsgæðin mun lækka griðalega bara út af því.

Óhjákvæmilega mun framkvæmdum fylgja leirfok, bæði úr lónstæðinu og úr gömlum farvegi Þjórsár. Einnig verður bæði leirfok og landbrot við bakka virkjunarlónsins. Með tímanum munu leirurnar við lónið stækka vegna framburðar árinna og landrofs við bakka hennar. Kolsvartur og leirugur upphaflegur farvegur Þjórsár fyrir neðan við stífluna verður nánast þurr stærstan hluta ársins, á vorin og sumrin hins vegar ber vatnið jökulleir með sér.

Leirfok sem mun setja svip sinn á héraðið um alla framtíð. Leirfokið veldur truflun í öfundarvegi, sérstaklega hjá börnum og eldri fólkinu. Engar varanlegar mótvægisáðgerðir eru til sem geta komið böndum á framburð árinna og leirfok úr farvegum og leirum við lónið þegar horft er til næstu 50-100 ára.

Áhættan á uppþurrkun lónsins og þar með leirfóki er ekki síst þess vegna til staðar þar sem lónið muni vera staðsett á stærstum sprungusvæðum landsins. Framkvæmdin er fordæmalaus á heimsvisi.

Samkvæmt Páll Einarsson jarðfræðingur mun vatnið að hluta til hverfa í sprungunum, sem þýðir að virkjunin mun aldrei geta unnið á 100%. Jarðskjálftar og hugsanleg eldgos í Heklu geta eyðilagð mannvirki og valdið stórflóð úr lóninu.

Reynslan hefur sýnt að uppgræslan í Þjórsárdalnum er vera mjög erfið.

Sjá myndir Ómars Ragnarssonar um leirfok úr Háslónið við Kárahnjúkarvirkjunin.

<http://omarragnarsson.blog.is/blog/omarragnarsson/entry/1905128/>

Uppþurrkaður farvegur mun valda mýflugaplágu slíkt og við Mývatni. Mýflugur eru nú þegar áberandi á sumrin, engin hestaferð eða gönguferð

án vararnet.

Ekki hafa verið skoðuð hugsanleg áhrif virkjunarinnar á verð fasteigna (lögbyli, íbúðarhús og sumarhús) í héraðinu vegna leirfoks og annarra umverfisáhrifa. Verri loftgæði gætu sett landbúnaði og búsetu skorður í framtíðinni. Þá má geta að áform um Hvammsvirkjun hafa þegar haft hamlandi áhrif á vöxt atvinnugreina á svæðinu (t.d. landbúnað og ferðaþjónustu) og munu líklega hafa það í framtíð vegna leirfoks og annarra umhverfisáhrifa.

Fólkið treysti sér hreinlega ekki að stofna ferðaþjónustufyrirtæki í dalnum vegna þess að óljóst er hvernig svæðið mun vera í framtíðin. Framkvæmdir fyrir lónið og mannvirki fela í sér þung umferð, ryk og hávaði. Ferðamenn koma yfirleitt frá löndum þar sem mikið er stíflað og virkjað og eiga von á því að finna ósnortið landslag rétt við hálendi, en ekki framkvæmdir sem afla orku fyrir mengandi stórríð. Óskiljanlegt fyrir ferðamenn og landsmenn að Þjórsáin á eftir að þola svona margir virkjanir, og flestir þeirra (neðri Þjórsá) í byggðinu.

Um daginn varaði OECD við eyðileggingu íslenskra náttúran.

<http://stundin.is/frett/oecd-varar-vid-eydileggingu-islenskrar-natturu/>

“Það er ekki auðvelt að festa hendur á verðmætum dagslegs lífs. Það er auðveldara að mæla fermetra og telja peninga.”
(Elísabet Kristín Jökulsdóttir)

“Ég a ekki landið. Landið á mig. Það fylgir því ábyrgð þegar allt þetta land á mann, og það tekur á að þurfa að passa það fyrir ránfuglunum. Það er algjör skammsýni að taka land og eyðileggja það. Við höfum ekki leyfi til þess. Lífið heldur áfram eftir okkar dag.”
Heiða Gúðny Ásgeirsdóttir)

Dagmar Trodler, Skaftholt, 6.júli 2017